

Regeringskansliet
Utbildningsdepartementet

Departementspromemorian Nationell plan för trygghet och studiero, Ds 2021:13

Diarienummer U2021/02670

Kammarrätten har följande synpunkter.

Övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelser saknas i förslaget. Det saknas även överväganden avseende behovet av sådana. Som exempel kan det behövas övergångsreglering för pågående processer beträffande förslaget att Skolinspektionen ska vara motpart när dess beslut överklagas.

Konsekvenser för de allmänna förvaltningsdomstolarna

Förslaget innebär bl.a. att möjligheterna att omhänderta mobiltelefoner ska utökas, att tillfälliga placeringar ska bli enklare att genomföra samt att beslut om avstängning ska underlättas. Beslut om avstängning överklagas genom förvaltningsbesvär till allmän förvaltningsdomstol. Övriga beslut om disciplinära åtgärder, till exempel tillfällig omplacering, placering vid annan skolenhet och omhändertagande av föremål så som mobiltelefoner, överklagas genom laglighetsbesvär, även de till allmän förvaltningsdomstol. Det framgår inte av promemorian om det bedöms att fler disciplinära beslut kommer att fattas utifrån att åtgärderna underlättas. Det är dock rimligt att anta att så blir fallet.

Ett ökat antal beslut av den här typen skulle troligen leda till ett ökat antal mål hos de allmänna förvaltningsdomstolarna. Detta har inte beaktats i promemorian. Därtill kommer den väntade målökningen, med anledning av förslaget om Skolinspektionens ställning som part, som nämns i promemorian. De sammantagna konsekvenserna för de allmänna förvaltningsdomstolarna bör övervägas ytterligare och beaktas i den fortsatta beredningen av förslaget.

Skolinspektionens ställning som part i mål i allmän förvaltningsdomstol

I promemorian föreslås att Skolinspektionen alltid ska vara motpart när myndighetens beslut överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Kammarrätten har inga invändningar mot förslaget i sak, men vill lyfta

följande. De allmänna förvaltningsdomstolarna har en allmän utrednings-skyldighet enligt 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) och ska enligt 13 § samma lag, om det behövs, inhämta yttrande från förvaltningsmyndighet som tidigare beslutat i saken. Om domstolen bedömer att underlaget i ett mål behöver kompletteras, finns alltså förutsättningar att inhämta yttrande från Skolinspektionen även om myndigheten inte är motpart. Kammarrätten ifrågasätter därför argumentet att motpartsställningen behövs för att garantera att domstolarna får ett fullständigt underlag.

Reglerad mobilanvändning för elever över 18 år

Enligt förslaget (s. 183-185) ska mobiltelefonanvändning regleras för samtliga obligatoriska skolformer och fritidshemmet samt för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Kommunal vuxenutbildning omfattas inte eftersom vuxna förväntas ha utvecklat strategier och kunna ta ansvar för hur de använder sina mobiltelefoner. Kammarrätten konstaterar att många gymnasieelever är över 18 år. Detta har dock inte närmare analyserats i bedömningen att regleringen behövs för gymnasieelever.

Information/samråd med socialtjänsten vid beslut om avstängning

Enligt de föreslagna bestämmelserna i 5 kap. 21 § skollagen (2010:800) ska socialnämnden informeras om ett beslut om avstängning vid kortare avstängningar. Vid längre avstängningar ska samråd ske med socialnämnden. Detta när eleven är under 18 år.

Socialnämnden kan enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, ansöka om att unga personer som fyllt 18 år men inte 20 år ska beredas vård med stöd av lagen. Kammarrätten anser att det bör övervägas om åldersangivelsen i de föreslagna bestämmelserna ska anpassas till denna reglering.

5 kap. 4 a § första stycket 2 skollagen

I stället för *som extra anpassningar eller särskilt stöd (...)* bör det stå *som utgör extra anpassningar eller särskilt stöd (...)*.

28 kap. 2 § andra stycket skollagen

I stället för *Skolinspektionen* bör det stå *Statens skolinspektion* (jfr första stycket).

Detta yttrande har beslutats av kammarrättslagmannen Gertrud Forkman, kammarrättsrådet Magnus Lundberg och tf. kammarrättsassessorn Sofia Ullman, föredragande.